

Bölüm 11

POSTMENOPOZAL KANAMA

Selçuk YETKİNEL¹

Postmenopozal kanama (PMK), menopozdaki bir kadındaki her türlü kanamayı işaret eder. Jinekoloji polikliniklerinin yaklaşık %5'ini oluşturur (1).

Beklenmeyen uterin kanaması olan tüm postmenopozal kadınlar endometrial karsinom açısından değerlendirilmelidir. Ancak postmenopozal kanamanın en sık sebebi vajinal mukozanın veya endometriumun atrofisidir. Bunun dışında endometrial hiperplazi, polipler ve submukozal myomlar postmenopozal kanamanın diğer sık nedenlerindedir. Endometrial kanser için risk faktörü olan hastalar obez, diabetik, hipertansif, nulliparöz, eksojen östrojen alan veya geç menopoza giren hastalardır.

Tabloda endometrium kanseri risk faktörleri sıralanmıştır (2).

Risk faktörü	Rölatif risk
Nulliparite	2-3
Geç menopoz (>52 yaş)	2.4
Obezite	
-15-25 kilo fazlalık	3
->25 kilo fazlalık	10
Diabetes mellitus	2.8
Karşılanmamış östrojen tedavisi	4-8
Tamoksifen	2-3
Atipili endometrial hiperplazi	8-29

¹ Uzman Doktor, Başkent Üniversitesi Adana Dr. Turgut Noyan Uygulama ve Araştırma Merkezi
syetkinel@hotmail.com

sıvısının değerlendirilmesi geçmişte endometrial kanser evrelemesinde ve prognozunda yer alsa da günümüz evrelemesinde yeri yoktur. 2005 yılında yayımlanan bir meta analizde endometrial kanser tanısı almış, diagnostik histeroskopi işlemi geçiren ve geçirmeyen hastaların pozitif peritoneal sitolojileri arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır (10).

İatrojenik olarak bir üst evre hastalığa neden olmanın klinik önemi bilinmemektedir. Endometrial hücrelerin batın içine yayılmasına neden olursa da implantasyona ve persistansa neden olup olunmadığı da bilinmemektedir. Yayımlanan çalışmalarda intraperitoneal yayılımın konfirme edildiği histerosalpingografi veya histeroskopi yapılmış hastaların uzun dönem takiplerinde yaşam oranları arasında ilişki saptanmamıştır (11, 12).

YÖNETİM

Postmenopozal kadınlarda uterin kanama genellikle hafif ve kendini sınırlayıcıdır. Kanser ihtimalini dışlamak esas amaçtır. Bu nedenle kanser tanısı dışlandığında tedaviye genellikle gerek duyulmaz. Benign lezyonlar saptandığında semptomlar fazlaysa tedavi edilebilir.

REFERANSLAR

1. Moodley M, Roberts C. Clinical pathway for the evaluation of postmenopausal bleeding with an emphasis on endometrial cancer detection. *Journal of Obstetrics and Gynaecology*. 2004;24(7):736-41.
2. Berek JS, Adashi EY, Hillard PA. *Novak's gynecology: Williams & Wilkins* Baltimore; 1996.
3. Smith R, Bradley L, Ke R, Strickland JL. *APGO Educational Series on Women's Health Issues. Clinical Management of Abnormal Uterine Bleeding* Boston'Jespersen and Associates. 2002.
4. Kurman RJ, Kaminski PF, Norris HJ. The behavior of endometrial hyperplasia. A long-term study of "untreated" hyperplasia in 170 patients. *Cancer*. 1985;56(2):403-12.
5. Clarke MA, Long BJ, Morillo ADM, Arbyn M, Bakkum-Gamez JN, Wentzensen N. Association of endometrial cancer risk with postmenopausal bleeding in women: a systematic review and meta-analysis. *JAMA internal medicine*. 2018;178(9):1210-22.
6. Salman MC, Bozdog G, Dogan S, Yuce K. Role of postmenopausal bleeding pattern and women's age in the prediction of endometrial cancer. *Australian and New Zealand Journal of Obstetrics and Gynaecology*. 2013;53(5):484-8.
7. *Obstetricians ACo, Gynecologists. ACOG Committee Opinion No. 440: The Role of Transvaginal Ultrasonography in the Evaluation of Postmenopausal Bleeding. Obstetrics and gynecology*. 2009;114(2 Pt 1):409.
8. Goldstein RB, Bree RL, Benson CB, Benacerraf BR, Bloss JD, Carlos R, et al. Evaluation of the woman with postmenopausal bleeding: Society of Radiologists in Ultrasound-Sponsored Consensus Conference statement. *Journal of Ultrasound in Medicine*. 2001;20(10):1025-36.
9. Bakour SH, Timmermans A, Mol BW, Khan KS. Management of women with postmenopausal bleeding: evidence-based review. *The Obstetrician & Gynaecologist*. 2012;14(4):243-9.
10. Yazbeck C, Dhainaut C, Batallan A, Benifla J, Thoury A, Madelenat P. Diagnostic hysteroscopy and risk of peritoneal dissemination of tumor cells. *Gynecologie, obstetrique & fertilité*. 2005;33(4):247-52.

11. DEVORE GR, SCHWARTZ PE, MORRIS JM. Hysterography: a 5-year follow-up in patients with endometrial carcinoma. *Obstetrics & Gynecology*. 1982;60(3):369-72.
12. Ben-Arie A, Tamir S, Dubnik S, Gemer O, Shushan AB, Dgani R, et al. Does hysteroscopy affect prognosis in apparent early-stage endometrial cancer? *International Journal of Gynecologic Cancer*. 2008;18(4):813-9.